

huurders van nissen werden successievelijk bij de politie ontboden, zo ook de secretaris van de Kamer van Koophandel en Fabrieken die evenwel later van *Beaufragter* Völckers vernam dat deze het desbetreffende politiedossier als 'kindisch' van de tafel geveegd had.¹

'Wij mogen nu bezet zijn, slachtoffers van een misdadige overval – het besef', aldus *Slaet op den Trommele* (liberaal),

'dat Oranje er altijd nog is, het thans zoveel duidelijker gevoelde besef dat Oranje er altijd nog zijn zal als ons bindend element, geeft ons de kracht om alle tergingen van deze tijd te doorstaan.'²

Toen de namen van het prinsesje ('Margriet Francisca') bekendgeworden waren, schreef *Het Parool*:

'Wanneer prinses Margriet van Oranje groot zal zijn geworden, zal begrijpen hoe zij geboren is in ballingschap en door het Nederlandse volk is begroet in de stilte van de onderdrukking, dan zal zij beseffen hoe haar intree in ons volk reden is geweest tot een kort ogenblik van eerlijke blijdschap, tot een adem Pauze in de strijd die haar volk thans om de vrijheid vecht.'³

Kort nadien al werden er broches of andere insignes in de vorm van een margriet gedragen. Begin april kreeg de politie opdracht, alle voorraden van dit soort artikelen in beslag te nemen; zou men een margriet demonstratief gaan dragen, dan moest de politie de betrokkene waarschuwen – in zijn naam was de overbelaste *Sicherheitspolizei* niet geïnteresseerd.

'Een kort ogenblik van eerlijke blijdschap' – wij hechten waarde aan die formulering van *Het Parool*, aangezien de redactie juist van dit blad uit personen bestond die zich vóór de bezetting niet of slechts in geringe mate met het Oranjehuis verbonden gevoeld hadden. Wij voegen daar evenwel aan toe dat, dunkt ons, de blijdschap waarmee de Duitse nederlaag bij Stalingrad begroet werd, nog heel wat groter was. Was de bevrijding eenmaal daar, dan zou prinses Margriet voet kunnen zetten op Nederlandse bodem – welnu, de ondergang van het Duitse Zesde Leger leek die bevrijding een flink stuk dichterbij te brengen.

Stalingrad

Bijna een kwart miljoen Duitsers zat van eind november '42 af bij Stalingrad

¹ W. F. Lichtenauer: 'De persoon en het optreden van dr. C. Völckers' (jan. 1973), p. 1 (Doc I-1808, 2-4). ² *Slaet op den Trommele*, 29 (20 jan. 1943), p. 2. ³ *Het Parool*, 48 (10 febr. 1943), p. 1.